

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/220/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415202794
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1415202794.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobcu: K.. S. N., G. Š. X, N.N. K., proti žalovanému: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., so sídlom Bratislavská 1/a, Bratislava, IČO: 31 444 873, zastúpenému: Advokátska kancelária Paul Q. s.r.o., so sídlom Twin City, Blok A, Karadžičova 2, Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 15. marca 2018, č.k. 6C/137/2015-155, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplataenia nemajetkovej ujmy 7.000 Eur titulom ochrany osobnosti. Z návrhu mimosúdnej dohody zo dňa 02.10.2013 zistil, že žalobca titulom mimosúdneho vyrovnania žiadal od žalovaného sumu 7.000 Eur ako nemajetkovú ujmu a žiadal aj uverejnenie ospravedlnenia v hlavnej spravodajskej relácii s textom, že: Dňa XX.XX.XXXX Q. Y. S. v hlavnom večernom spravodajstve reportáž „K. Ú.V. na S.. I. V. G. W. F. Q. Ú. K.. S. N. na L. S. I. N. K. v čase jeho práceneschopnosti. Informácie poskytnuté zástupcom primátora boli neúplné a zavádzajúce a ich poskytnutie bolo v rozpore so zákonom. Zo strany mesta N. K. a následne aj zo strany TV Markíza došlo k ich zverejnením k porušeniu ustanovení zák. č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov. Za vzniknuté nepríjemnosti sa touto cestou K.. S. N. ospravedľujeme. Z výmenného listu - poukazu, vystaveného ošetrujúcou lekárkou S.. D. Z. dňa 22.01.2013 vyplýva, že žalobca je schopný počas dočasnej práceneschopnosti vykonávať činnosť zamestnanca - nepravidelný príjem / poslanec MZ / u zamestnávateľa mesto N.. K. bez obmedzenia. Dané potvrdenie bolo použité aj v spravodajskej relácii žalovaného - Televízne noviny s názvom reportáže Poslanec úradoval na maródke. Vykonaným dokazovaním ďalej zistil, že Úrad na ochranu osobných údajov na základe podania žalobcu vo veci vo veci porušenia zák. č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov a po preskúmaní skutočností, ktoré žalobca uviedol v oznámení, uložil prevádzkovateľovi MARKÍZA - SLOVAKIA spol. s r.o. opatrenie na odstránenie nedostatkov, na základe ktorého bol prevádzkovateľ povinný skončiť zverejňovanie žalobcovho rodného čísla na internetovej stránke T..I..sk [E.:/..I..sk]. Prevádzkovateľ uložené opatrenie splnil. Prevádzkovateľ pri spracovaní osobných údajov nepostupoval v zmysle zákona o ochrane osobných údajov. V článku uverejnenom na T..N..sk [E.:/..N..sk] pod názvom „K. K. N. N. I. Č. S.Ó.“ je uvedené, že nezávislý poslanec S. N. nastúpil pred časom na uprázdnený poslanecký post. Na rokovanie mestského zastupiteľstva prišiel, aby prevzal funkciu. V tom čase bol však práceneschopný. Podľa viceprimátora mesta S. H. je zvláštne, ak poslanec poberá nemocenskú dávku za práceneschopnosť a zároveň vykonáva funkciu poslanca a zúčastňuje sa na rokovaní. S.. N. mestu predložil aj vyjadrenie z ústredia Sociálnej poisťovne, v

ktorom sa uvádza, že záležitosti týkajúce sa povolených vychádzok počas trvania PN-ky sú plne v kompetencii ošetrojúceho lekára. Vo vyjadrení sociálnej poisťovne sa uvádza, že „Vzhľadom na to, že v súčasnej dobe chýba legislatívna úprava, Sociálna poisťovňa nie je oprávnená zasahovať do záležitosti ošetrojúceho lekára,“. Ošetrojúca lekárka D. Z. potvrdila, že takéto povolenie pre S.. N. vystavila. Zároveň uviedla, že: „No na základe toho, čo mi predložil od Sociálnej poisťovne z Bratislavy potom sa mu to však vysvetlilo, že on si sám nemôže určovať časy vychádzok, že na to musí byť jednotný systém. Pracovníci z poisťovne ho tak nemôžu skontrolovať, keďže vždy bude niekde inde. Musí dodržiavať vychádzky, ktoré mu určí lekár,“ Na otázku, či podľa nej mal alebo nemal počas PN-ky chodiť na zasadania mestských poslancov, odpovedala: „Nie. Pri vydávaní povolenia vychádzok spolupracujem s posudkovou lekárkou. Nemôžem ísť proti Sociálnej poisťovni. Pôvodné povolenie je bezpredmetné.“ S.. N. netají, že bol na spomínanom zasadnutí a dodáva, že to považoval za svoju povinnosť. „Bol som vyzvaný na zloženie poslaneckého sľubu. Išiel som aj s tým vedomím, že možno poruším liečebný režim. Mal som za to, že liečebný poriadok nemôže obmedziť moje ústavné právo zložiť poslanecký sľub a stať sa poslancom,“ dôvodil S.. N.. Ako zdôraznil, celú záležitosť prekonzultoval s posudkovou lekárkou aj so Sociálnou poisťovňou. „Veci sme si vysvetlili. Nešlo o striktné porušenie liečebného režimu, a tým považujem celú vec za ukončenú,“ uviedol. Z obsahu CD vyplýva, že sa na ňom nachádza reportáž zo spravodajstva žalovaného, odvysielaného dňa XX.XX.XXXX, ako aj fotografie zachytávajúce priebeh spravodajskej relácie - Televízne noviny, fotografia s výmenným poukazom. Z obsahu reportáže vyplýva, že jej predmetom bolo informovanie o účasti poslanca na zasadnutí mestského zastupiteľstva v N. K., na ktorom mal zložiť poslanecký klub. V reportáži vystúpil zástupca primátora mesta N. K., ktorý uviedol, že žalobca doručil mestu list, v ktorom im oznamuje, že má povolenie od ošetrojúcej lekárky, vykonávať počas jeho PN činnosť poslanca. V reportáži sa vyjadril aj žalobca, ktorý uviedol, že sa zasadnutia zúčastnil, nakoľko to považoval za svoju povinnosť, lebo bol vyzvaný, aby zložil poslanecký sľub a navyše mal na daný čas stanovisko lekára, že sa zastupiteľstva môže zúčastniť. Teraz sa už zastupiteľstiev nezúčastňuje. Išiel tam aj s tým vedomím, že je možné, že poruší liečebný režim. Liečebný režim považoval za akýsi trest domáceho väzenia a toto mu nemôže obmedziť jeho ústavné právo stať sa poslancom. Ošetrojúca lekárka v telefonickom rozhovore medzi redaktorom žalovaného a ňou uviedla, že pacient musí dodržiavať liečebný režim a na zasadnutia zastupiteľstva nemôže chodiť. Hovorca sociálnej poisťovne v reportáži uviedol, že ak sa preukáže, že poistenec porušil liečebný režim, napríklad tým, že sa zúčastnil zasadania Mestského zastupiteľstva, môže prísť o nemocenskú dávku. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť vzhľadom na viaceré nepreukázané skutočnosti, ktoré by viedli súd k jednoznačnému záveru o zodpovednosti žalovaného za nemajetkovú ujmu. Uviedol, že spornou skutočnosťou medzi stranami bolo tvrdenie žalobcu, že odvysielaním reportáže, v ktorej boli použité podľa jeho názoru nepravdivé a skreslené informácie, došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Konštatoval, že nevyhnutnou podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je, aby neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý vyvolať porušenie alebo ohrozenie dôstojnosti fyzickej osoby a jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere a v tomto smere zaťažuje žalobcu dôkazné bremeno a je povinný preukázať príčinnú súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vzniknutou nemajetkovou ujmu. V reportáži žalovaného odznali výlučne iba informácie, ktoré redaktorovi poskytli oficiálne authority, či už zástupca mesta, ošetrojúca lekárka, alebo zástupca sociálnej poisťovne a priestor dostal aj žalobca, ktorý sám pripustil, že svojim konaním mohol porušiť liečebný režim. Redaktor informoval o otázkach legitímneho verejného záujmu, keďže žalobca bol v rozhodnom čase poslancom, a teda verejne činnou osobou, ktorá musí zniesť zvýšenú pozornosť okolia, vrátane médií, ktoré informujú o spoločensky dôležitých skutočnostiach. Nedospel k záveru, že by odvysielaním reportáže došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu, keďže v reportáži bol poskytnutý priestor na vyjadrenie všetkým zúčastneným stranám bez prejudikovaného záveru o akomkoľvek porušení zákona žalobcom. Dospel k záveru, že zo žaloby, ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, akým spôsobom a v akej miere bola znížená dôstojnosť žalobcu v spoločnosti, resp. aký konkrétny negatívny dosah to malo na jeho spoločenské a odborné uplatnenie. Tvrdenie žalobcu, že precestoval za prácou mnoho kilometrov a že sa k nemu potenciálni zamestnávateľia stavali odmietavo, keď sa dozvedeli, že on je tým pánom z inkriminovanej reportáže, resp. že sa znížila úroveň jeho medziľudských vzťahov, žalobca nijako nepreukázal. Žalobca nepreukázal, že v súvislosti s odvysielaním spornej reportáže bola jeho fyzická dôstojnosť a spoločenská vážnosť natoľko vážne poškodená, že nemal ďalšiu možnosť adekvátneho pracovného a spoločenského uplatnenia. Nebola teda preukázaná, aká konkrétna ujma na jeho právach vznikla. V tejto súvislosti poukázal aj na vyjadrenie žalobcu v záverečnej reči, že „povahu komplikácií, ktoré mu vznikli v priamej súvislosti s odvysielanou reportážou je z objektívneho hľadiska obtiažne preukázať“. Uviedol, že takáto argumentácia, nepodporená výsledkami dokazovania, nemohla byť

pre súd podkladom na verifikáciu vzniknutej ujmy. Ďalej poukázal na to, že o danej veci v danom čase informovali okrem žalovaného aj iné spravodajské médiá, čo vyplýva z vykonaného dokazovania - z článku uverejneného v denníku Korzár, a teda nebolo preukázané, či prípadná zodpovednosť žalovaného je jeho výlučnou zodpovednosťou, prípadne v akej miere do žalobcových osobnostných práv zasiahli aj iné médiá tým, že o danej téme písali. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch by bola možná iba v prípade preukázania reakcie svedčiacej o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere, čo však nebolo preukázané. Poukázal ďalej na to, že pôvodne žalobca vnímal za pôvodcu zásahu do svojich práv aj mesto N. K., konkrétne zástupcu primátora, ktorý mal poskytnúť redaktorovi neúplné a skresľujúce informácie o jeho dočasnej práceneschopnosti. Žalobca v písomnej záverečnej reči uviedol, že vyvrcholením všetkých problémov bola reportáž v denníku H.Á.. Je preto otáznne, kto je hlavným pôvodcom zásahu do žalobcových osobnostných práv, keďže v priebehu konania sa prelínala zodpovednosť žalovaného, ako aj tretích osôb (zástupca primátora, či redaktorka denníka H.), pričom vykonaným dokazovaním nemal ustálenú jednoznačnú a výlučnú zodpovednosť žalovaného. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Uviedol, že súd prvej inštancie neobjektívne vyhodnotil ním predložené dôkazy, nenáležite uprednostnil stanoviská žalovaného napriek tomu, že boli protirečivé a nepodložené a nevzal do úvahy judikatúru uvedenú žalobcom a argumenty poukazujúce na rozpory v stanoviskách žalovaného. Ďalej vo svojom odvolaní opísal skutkový stav zhodne ako v žalobe. Uviedol, že v predmetnej reportáži bol označovaný za „úradníka“, čo je v rozpore s mandátom poslanca zvoleného v riadnych demokratických voľbách do miestnej samosprávy. Spoločensky je neprijateľné, aby bol demokraticky zvolený poslanec označený za úradníka a aby bolo slávnostné skladanie sľubu poslanca označené za úradovanie. Nekonal nezodpovedne, ani zištne, keď zvažoval, či aj napriek útrapám vyplývajúcim zo zhoršeného zdravotného stavu príde splniť poslaneckú povinnosť tak, aby nesklamal svojich voličov, ktorí mu v demokratických voľbách dali svoju dôveru. O zodpovednom prístupe svedčí aj to, že účasť na slávnostnom skladaní sľubu poslanca do mestského zastupiteľstva mal povolenú ošetrovateľom. V predvolebnom období sa zúčastnil riadneho volebného súperenia a svoj mandát získal s vynaložením množstva dlhodobo spoločensky prospešnej práce bez nároku na odmenu. Zmienka o hrozbe odobratia nemocenských dávok za účasť na skladaní sľubu poslanca bola vykonštruovaná, pretože žalovanému bola známa skutočnosť, že liečebný poriadok porušiť nemohol, pretože mal súhlas ošetrovateľa lekára. Samotné ohlásenie reportáže moderátormi bolo znevažujúce poznámkami o tom, že „žalobca mal ležať v posteli“ a pokusom o vyvinenie slovíčkom „vraj mu hrozí odobratie nemocenských dávok. Vyjadrenie zástupcu zdravotnej poisťovne o odobratí nemocenských dávok bolo zmanipulované, pretože zástupca zdravotnej poisťovne nevedel, že poslaneckého sľubu sa zúčastnil žalobca so súhlasom lekára. V reportáži odznali zavádzajúce informácie napr. „... po operácii chrbtice mal ležať ...“ pričom žalobca operáciu chrbtice podstúpil pred šiestimi rokmi. Po odvysielaní reportáže mu telefonovalo niekoľko známych a upozornilo ho, že v reportáži zazneli znevažujúce, zavádzajúce a nepravdivé informácie a že boli v nej zverejnené aj chránené osobné údaje žalobcu a v priebehu nasledujúcich dní ho na to upozornili aj úplne neznámi diváci osobne, telefonicky alebo mailom, niekoľkí z nich aj zo zahraničia. Tvrdenia a špekulácie o možnom porušení zákona uvedené v komentári reportáže sa ho veľmi dotkli, spôsobili mu rad spoločenských nepríjemností, keď musel opakovane vysvetľovať, že išlo o nepodložené, skreslené a zavádzajúce informácie. Pociťuje u niektorých známych náznaky nedôvery a niektoré z dobrých kontaktov získaných počas dlhoročnej verejnoprospešnej činnosti sa citeľne narušili. Vykonávanie funkcie poslanca mestského zastupiteľstva je pritom založené na dôvere voličov. Je si vedomý skutočnosti, že verejne činné osoby majú byť pod zvýšenou kontrolou verejnosti a novinárov, avšak informácie majú byť overené a pravdivé a je neprípustné zverejňovanie zákonom chránených osobných údajov. Reportáž žalovaného nebola o jeho poslaneckom poslaní a aktivitách, ale sa dotkla jeho osobnosti označením za „úradníka“ a človeka, ktorý sám porušuje zákony. Nezavinene sa tak dostal do situácie, ktorá mu znemožňuje plniť jeho volebný program a sľuby, ktoré dal voličom a jeho oslabenú pozíciu v očiach verejnosti spôsobenú vyvolaním škandálu odvysielaním nepravdivej televíznej relácie, znevažujú jeho politický oponenti v mestskom zastupiteľstve. Súd si osvojil tvrdenia žalovaného, že išlo o prípustnú kritiku žalobcu, ktorý bol v tom čase verejne činnou osobou a že reportáž vychádzala z pravdivých a konkrétnych skutočností, napriek žalobcom predloženým dôkazom o tom, že išlo o tvrdenia, ktoré boli v rozpore so skutočnosťou. Autor reportáže si mal overiť, či účasť žalobcu na rokovaní mestského zastupiteľstva nebola s povolením ošetrovateľky. Reportáž sa

nezaoberala „možným“ porušením liečebného poriadku, pretože verejnosť bola informovaná, že žalobca sa porušenia liečebného poriadku dopustil. V reportáži bol zverejnený dokument obsahujúci jeho osobné údaje chránené zákonom a v tejto súvislosti poukázal na list Úradu na ochranu osobných údajov SR zo dňa 16.09.2013, ktorým mu úrad oznámil, že vo veci konania voči prevádzkovateľovi MARKÍZA - SLOVAKIA spol. s r.o. bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa § 49 ods. 1 písm. b) zák. č. 482/2002 Z. z. za porušenie povinnosti ustanovenej v § 8 ods. 2 zák. č. 428/2002 Z. z. Z informácií dostupných na T..S..sk vyplýva, že hlavné spravodajstvo TV Markíza sleduje približne 700-tisíc - 900-tisíc divákov denne, a teda aj riziko zneužitia jeho zákonom chránených osobných údajov je mimoriadne vysoké a nie je v moci žalobcu mu ani do budúcnosti nijako predísť. K existencii závažnej ujmy ako podmienky priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2011 sp. zn. 4Cdo 232/2010. Za obdobie od odvysielania reportáže si v blízkom regióne nemohol nájsť prácu, v mnohých prípadoch sa ho zamestnávateľa pýtali, či je to on, o ktorom bola spomínaná reportáž. Zdôraznil celkový mimoriadne negatívny dojem diváka plynúci z príspevku TV Markíza voči nemu, a to aj do budúcnosti, keďže osoba spájaná s konaním porušujúcim zákonnosť, sa prakticky už nikdy neočistí, pričom mesto N. K. je relatívne malá komunita. Zároveň poukázal na to, že príspevok bol odvysielaný v najsledovanejšej relácii druhej najsledovanejšej komerčnej televízie s celoštátnou pôsobnosťou a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. júna 1998 sp. zn. 1Co 15/97, R45/2000, v ktorom konštatoval: „Ak k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dôjde televíznym vysielaním, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu. Takýto zásah, spočívajúci v tvrdení, avšak právoplatným rozsudkom súdu nepreukázanej, trestnej činnosti v podstate zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch“. Ďalej namietal, súd prvej inštancie neprijal jeho dôkaz, že článok v denníku H. bol zverejnený po odvysielanej relácii v TV Markíza a faktograficky vychádzal z jej obsahu a považoval za otázne, kto je hlavným pôvodcom zásahu do žalobcových osobnostných práv, keďže sa prelínala zodpovednosť žalovaného a tretích osôb, a to napriek tomu, že kauzalita bola viacnásobne preukázaná. „K stretu práva na slobodný prejav na osobnú česť a dobrú povesť“ sa vyjadril Ústavný súd ČR nálehom zo dňa 11.11.2005 sp. zn. I.ÚS 453/03 a na jeho komplexné vyjadrenie k tejto otázke vo svojom odvolaní poukázal. Pokiaľ ide o význam náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poukázal na to, že plní v podstate rovnakú funkciu ako primerané zadostučinenie v zmysle čl. 127 Ústavy a spravodlivé zadostučinenie podľa čl. 41 Dohovoru. Uviedol, že vo väčšine prípadov, ako aj v tejto kauze, je zisťovanie konkrétnych následkov zásahu do práva na ochranu osobnosti veľmi ťažké a vzhľadom na špecifickosti prejednávanej veci ich v podstate nie je možné získať. Za základné kritérium pre rozhodovanie o priznaní primeraného zadostučinenia možno podľa jeho názoru považovať názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého „priznanie primeraného zadostučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je možné napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu“ I. ÚS 15/02. Uviedol, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach vidí nemajetkovú ujmu „v pocitoch neistoty, krivdy, poníženia, nespravodlivosti, márnivosti“, ktoré sprevádzajú porušovanie základného práva fyzickej osoby; pri určení výšky primeraného zadostučinenia vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadostučinenie podľa čl. 41 Dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ďalej vo svojom odvolaní poukázal na odbornú literatúru a rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, z ktorých vyplýva, že na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale postačuje, ak zásah je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka. Súd však vychádzal z názoru, že žalobcu zaťažuje dôkazne bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom a vzniknutou nemajetkovou ujmov. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24.06.1998 sp. zn. 1Co 15/97 R45/2000 namietal, že by bolo právne absurdné, aby súd výsluchom svedkov z rodinného, pracovného či iného prostredia fyzickej osoby, ktorí majú spravidla k nej pozitívny vzťah, zistil, že k zníženiu jej dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere nedošlo, žalobu v časti uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy by teda zamietol, hoci zásah do jej osobnostných práv by bol uvedený celoštátnym televíznym vysielaním alebo periodikom s celoštátnou pôsobnosťou, to však by súd považoval za právne irelevantné. Takto je to judikované rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 15/03.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že spornou skutočnosťou bolo tvrdenie žalobcu o údajnom zásahu do jeho osobnostných práv odvysielaním reportáže a správne preto súd skúmal, či išlo v danom prípade o neoprávnený zásah do osobnostných

práv žalobcu (teda či mal difamačný charakter), či žalobcovi vznikla akákoľvek nemajetková ujma, a to v značnej miere a či je medzi týmito skutočnosťami kauzálna súvislosť. Správne súd prvej inštancie zistil, že reportáž bola objektívna, vyvážená a informovala verejnosť o téme verejného záujmu; v reportáži bolo umožnené vyjadriť sa všetkým zainteresovaným stranám, aj jej autor vychádzal z informácií poskytnutých z oficiálnych zdrojov. V reportáži boli uvedené pravdivé a korektné informácie, reportáž nevytvárala súdny názor o tom, či žalobca porušil liečebný režim, naopak divákovi umožňovala vytvoriť si vlastný názor o danej téme. Reportáž žalobcu neoslovovala, ani nijak neurážala a nemala difamačný charakter. Dostal v nej priestor na vyjadrenie aj sám žalobca, ktorý sám pripustil, že svojím konaním mohol porušiť liečebný režim. Súd v súlade s vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že odovysielaním reportáže nedošlo k neoprávnenému zásahu do žalobcových osobnostných práv a žalobcom nebolo preukázané ako a v akej miere mu bola znížená dôstojnosť a taktiež nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že ho odmietali potencionálni zamestnávateľia, resp. že si prácu hľadal v období po odovysielaní reportáže. Správne nepriznal žalobcovi nárok na finančné zadosťučinenie, keďže nebol naplnený predpoklad existencie neoprávneného zásahu do osobnostných práv a konzekventného zníženia dôstojnosti žalobcu v značnej miere. Správne tiež uzavrel, že nebola jednoznačne preukázaná výlučná zodpovednosť žalovaného za negatívne následky, ktoré tvrdil žalobca. Za správne považoval aj právne závery súdu prvej inštancie a namietal absenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., uvedeného žalobcom v odvolaní, keď neuviedol akým spôsobom došlo k naplneniu tejto vady. Uviedol, že koncepcia primeraného zadosťučinenia a náhrady nemajetkovej ujmy je v Občianskom zákonníku stanovená tak, že náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznať, ak nebolo preukázané, že došlo k zásahu do osobnostných práv v takej miere, že primerané zadosťučinenie už nebude ako náprava postačovať. Je preto potrebné najskôr skúmať existenciu zásahu a jeho spôsobilosť zasiahnuť do osobnostných práv fyzickej osoby, a ak sa zásah preukáže byť difamačný a spôsobilý neoprávneného zásahu do práv jednotlivca, možno uvažovať o priznaní primeraného zadosťučinenia. Až následne, ak sa bude primerané zadosťučinenie javiť ako neprimerané k závažnosti zásahu a jednoznačne sa preukáže, že došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, bude možné zvažovať priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a jej výšku. Značné zníženie dôstojnosti je však potrebné preukázať dôkazmi; v opačnom prípade pôjde len o tvrdenia, resp. subjektívne pocity žalobcu, na základe ktorých nemožno priznať náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedené závery vyplývajú aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 15/03 a 5Cdo 202/2009.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojich námietkach uvedených v odvolaní a na dôkazoch predložených v konaní, tvrdenia žalovaného považoval za neopodstatnené.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyplynuli najavo. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 11 a § 13 ods. 1, 2 a 3 Obč. zákonníka a dospel k správny záverom, že odovysielaním reportáže nedošlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu, keďže v reportáži bol poskytnutý priestor na vyjadrenie všetkým zúčastneným stranám, bez prejudikovaného záveru o ktoromkoľvek porušení zákona žalobcom; žalobca nepreukázal aká konkrétna ujma mu v súvislosti s odovysielaním reportáže na jeho právach vznikla; nepreukázal, že by jeho dôstojnosť a spoločenská vážnosť bola tak vážne poškodená, že nemal ďalšiu možnosť adekvátneho pracovného a spoločenského uplatnenia, a teda nebola preukázaná značná miera zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, ktorá je predpokladom priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch. Správne tiež dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebola ani ustálená jednoznačná a výlučná zodpovednosť žalovaného. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p., keď uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil rozhodnutie po stránke skutkovej, ako aj po právnej stránke a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

7. Žalobca vo svojom odvolaní v jeho podstatnej časti zotrval na svojich tvrdeniach, zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia dôsledne vysporiadal a v dostatočnom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení veci; jeho skutkové a právne závery odvolací súd považuje za správne a v celom rozsahu sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 C.s.p. a v podrobnostiach na ne odkazuje.

8. Odvolací súd na doplnenie dôvodov uvádza, že sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené čl. 26 ods. 1, 2 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v súvislosti s aplikáciou čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konštatovala, že tlač zohráva významnú úlohu v demokratickej spoločnosti a hoci tlač nesmie prekročiť určité stanovené hranice, vrátane práv na ochranu dobrého mena a povesti iných, jej úlohou je, v súlade s jej povinnosťami a zodpovednosťou, prinášať primerané a spoľahlivé informácie a myšlienky k všetkým otázkam verejného záujmu; s funkciou tlače, ktorá spočíva v rozširovaní informácií, je spojené právo verejnosti tieto informácie prijímať. Predmetom ochrany podľa čl. 10 Dohovoru sú však nielen informácie a myšlienky, ktoré sú prijímané kladne, priaznivo, či ľahostajne alebo považované za neútočné alebo neutrálne, ale tiež tie, ktoré zraňujú, urážajú, útočia, šokujú, sú nepríjemné alebo rušia, či znepokojujú. Navyše novinárska sloboda zahŕňa aj možnosť použiť určitú mieru prehánania a provokácie, miera závisí od predmetu kritiky, pričom vo vzťahu k veciam verejného záujmu môže byť oveľa slobodnejšia. Čl. 10 Dohovoru chráni nielen podstatu vyjadrených ideí a informácií, ale aj ich formu, v ktorej sú sprostredkované. Čl. 10 Dohovoru tiež zaručuje novinárom v súvislosti so spravodajstvom o záležitostiach verejného záujmu ochranu v prípade, že konajú v dobrej viere, aby predložili verejnosti presné a spoľahlivé informácie v súlade s novinárskou etikou. Obmedzeniam slobody prejavu v oblasti všeobecného záujmu necháva čl. 10 Dohovoru len malý priestor.

9. Právo na slobodu prejavu však nie je absolútne, je totiž obmedzené tak, ako to predpokladá čl. 10 ods. 2 Dohovoru a čl. 6 ods. 4 Ústavy SR, právami na ochranu osobnosti v rozsahu vymedzenom ust. § 11 a nasl. Obč. zákonníka. V prípade kolízie práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti treba vychádzať z požiadavky ich vyváženej a proporcionality pri ich uplatňovaní, teda, aby jednému právu nebola daná bezdôvodne prednosť pred právom druhým.

10. Pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah je potrebná existencia protiprávneho zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v priamej príčinnej súvislosti, s ktorou došlo k neoprávnenému zásahu. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť subjektu zásahu súdom uloženú povinnosť znášať. Zásah musí byť spôsobilý narušiť integritu fyzickej osoby, znížiť hodnotu jej osobnosti, privodiť jej ujmu na cti, dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu, jeho úmysel, či konanie v dobrej viere.

11. Neoprávnený zásah do osobnosti možno vyvolať uverejnením nepravdivých údajov dotýkajúcich sa dobrého mena, cti, vážnosti, dôstojnosti osoby, uverejnením síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem alebo v neposlednom rade aj uverejnením hodnotiacich úsudkov (kritiky), pokiaľ sú neoprávnené, teda vybočujúce z hraníc vecnosti, konkrétosti a primeranosti čo do obsahu a formy, čím sa míňajú svojho účelu.

12. Z uvedeného je zrejmé, že je potrebné rozlišovať medzi neoprávneným zásahom a kritikou, pričom rozdiel medzi nimi treba umiestniť v rozhodujúcom hľadisku pravdivosti, objektívnosti a cieľa, ktorý je konkrétnym prejavom sledovaný. Zákonná ochrana je daná len ak vytykané prejavy sú zásadne nepravdivé alebo pravdu skresľujúce, avšak kritika, ktorá je primeraná čo do obsahu, formy a miesta, a nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu, nie je zásahom neoprávneným.

13. Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby žalobcu v prejednávanej veci je potrebné vychádzať aj z informatívneho charakteru žánru, ktorým je reportáž a ktorý dáva recipientovi názornú predstavu o konkrétnej udalosti autentickým priblížením a stvárnením atmosféry opisovanej udalosti, a to prostredníctvom bezprostredného zážitku priamych účastníkov, očitých svedkov, prípadne ďalších dotknutých osôb. Reportáž má za cieľ pohotovo, s nevyhnutnými podrobnosťami a v jasnej forme zovšeobecniť najvýznamnejšie a najzaujímavejšie javy a udalosti. Dominujúcim prvkom je dej, ktorým reportér na základe osobného poznania spravidla chronologicky opisuje priebeh udalosti tak, ako sa deje, skutočnosť neskráľuje; zhromažďuje zaujímavosti a fakty, ktoré potom umocňuje výpoveďami

priamych účastníkov, svedkov, ich priamou rečou alebo ich parafrázuje. V reportáži sa uplatňujú na vyjadrenie dynamiky deja aj metafory a prirôvnania popri prísne a presne vyjadrenej faktografii. Reportáž je teda univerzálny žáner na stvárňovanie rôznych oblastí ľudského života. Publicistické prejavy realizované prostredníctvom masmédií sú určené širokej verejnosti s cieľom oboznamovať, objektívne informovať, prípadne aj vzdelávať, a ich základnými znakmi sú preto objektívnosť, zrozumiteľnosť, vecnosť, pôsobivosť, výstižnosť, neustrannosť a vyváženosť.

14. Vo vzťahu k reportáži sa zásadne nemožno dovolávať nepravdivosti vyjadrení a názorov jej účastníkov či dotknutých osôb, práve na ktorých zážitkoch, dojmach a názoroch je reportáž založená a ktoré tak vychádzajú z ich subjektívneho vnímania situácie, na ktorej mali priamu alebo nepriamu účasť. Na rozdiel od účastníkov reportáže je však postavenie redaktora iné, tento musí v reportáži zachovať neustrannosť a objektívnosť tým, že poskytne adekvátny priestor na vyjadrenie svojich názorov a postojov všetkým zúčastneným a dotknutým osobám (názorová pluralita), svojimi komentármi by sa mal obmedziť na nezaujaté hodnotenie opisovanej udalosti a poskytnúť poslucháčovi všetky aktuálne dostupné relevantné fakty (všestrannosť informovania) a tieto vyhodnotiť objektívne tak, aby si tento mohol vytvoriť sám svoj vlastný úsudok.

15. Z uvedeného vyplýva, že v prípade jednostranného spracovania reportáže, v ktorej sa poskytne priestor len jednej zo zainteresovaných strán, môže dôjsť k zásahu do osobnostných práv druhej zo zainteresovaných strán, ktorej priestor na reakciu nebol daný, hoci tomu nebránili žiadne vážne či objektívne prekážky. Existencia neoprávneného zásahu a zodpovednosti za vznik ujmy s tým spojenej však predpokladá posúdenie, či v prípade poskytnutia priestoru na vyjadrenie opomenutej strane, by v konečnom dôsledku vyznelo odvysielanie príspevku celkom inak.

16. V zásade teda nemožno od vysielateľa spravodlivo požadovať preukazovať pravdivosť tvrdení respondentov reportáže, avšak pokiaľ je reportáž založená na výpovedi len jednej strany sporu a druhá (opomenutá) dotknutá strana v prípadnom súdnom spore predloží svoje fakty a argumenty k riešenej problematike, na základe ktorých možno usudzovať, že odvysielané údaje nie sú (úplné) pravdivé, alebo sú pravdu skresľujúce; a ktoré pokiaľ by boli odvysielané, keby jej bol daný rovnocenný priestor na ich prezentovanie, by prispeli k objektívnosti a vyváženosti príspevku; potom prichádza do úvahy zodpovednosť vysielateľa za neoprávnený zásah.

17. Žalobcom namietaná reportáž nepochybne sledovala legitímny záujem informovať o záležitostiach verejného záujmu, keďže sa zaoberala účasťou žalobcu ako poslanca na zasadnutí mestského zastupiteľstva počas jeho práceneschopnosti, možnosťou porušenia liečebného režimu a s tým súvisiacou možnosťou odobratia nemocenských dávok. Z uvedeného je zrejmé, že reportáž sa týkala konania žalobcu ako osoby verejného záujmu, pričom žalobca aj podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ sa rozhodol vo voľbách kandidovať za poslanca mestského zastupiteľstva, musel si byť vedomý, že s takouto jeho činnosťou bude spojený aj oprávnený záujem verejnosti o informácie o jeho osobe a že bude musieť prípadne znášať aj kritiku a potrebné je preto vychádzať z toho, že u žalobcu, ako osoby verejného záujmu, sú širšie stanovené hranice kritiky a s tým spojená aj nižšia miera ochrany jeho osobnostných práv, a že u neho platí; v dôsledku zvýšenej ochrany hodnotiacich úsudkov; ústavná prezumpcia, že ide o kritiku dovolenú.

18. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že predmetná reportáž nebola spracovaná jednostranne, ale bola objektívna a vyvážená, keď bol daný priestor na vyjadrenie dotknutým osobám, čím bola zachovaná názorová pluralita. Taktiež samotnému žalobcovi bol daný žalovaným priestor na vyjadrenie a vysvetlenie svojich dôvodov, pre ktoré sa zasadnutia zastupiteľstva zúčastnil, ktorú možnosť žalobca aj využil a vysvetlil, že to považoval za svoju povinnosť a že mal povolenie od lekára, a teda bežný poslucháč mal možnosť vytvoriť si vlastný úsudok aj na základe informácií poskytnutých priamo žalobcom. Keďže priestor na vyjadrenie bol daný aj ošetrojúcej lekárke žalobcu, hovorcovi sociálnej poisťovne a zástupcovi primátora mesta, ktorí vyjadrili svoje názory, možno aj spracovanie reportáže ako celku a jej celkové vyznenie hodnotiť ako objektívne a vyvážené.

19. Žalobca v konaní a aj v odvolaní namietal najmä nevhodnosť žalovaným použitého termínu, že „úradoval“, keď sa zúčastnil zasadnutia mestského zastupiteľstva za účelom zloženia poslaneckého sľubu a namietal, že jeho označenie za „úradníka“ je v rozpore s mandátom poslanca zvoleného vo voľbách do miestnej samosprávy. Takéto označenie však nemožno považovať za urážlivé alebo znevažujúce, ale je bežne aj verejnosťou používané v súvislosti s výkonom práce v rámci určitej funkcie a je možné považovať ho za synonymum slova „pracoval“, ako uviedol autor reportáže vo svojej svedeckej výpovedi. Taktiež žalobcom namietané ohlásenie reportáže moderátormi o tom, že „mal ležať v posteli“ nemožno hodnotiť izolovane, vytrhnuté z kontextu, v ktorom v spojení s informáciami o jeho práceneschopnosti jeho celkové vyznenie nemožno považovať za znevažujúce. Uvedené vyjadrenie možno hodnotiť v celkovom kontexte s obsahom reportáže ako zdôraznenie podstaty témy, resp. otázky,

na ktorú chcel autor poukázať, a to, že účelom práceneschopnosti je zabezpečenie liečenia. Žalobca ďalej namieta, že informácia o tom, že „...po operácii chrbtice mal ležať...“ je zavádzajúca. Uvedená informácia je nepresná v tom, že poslucháč sa mylne mohol domnievať, že žalobca bol aktuálne po operácii chrbtice, ktorú v skutočnosti žalobca podľa jeho tvrdení absolvoval v minulosti, avšak je v súlade so skutočnosťou, že žalobca takúto operáciu absolvoval a v danom čase bol práceneschopný v súvislosti s liečením následkov poškodenej chrbtice, čo navrhovateľ uviedol vo svojom písomnom podaní zo dňa 02.03.2018. Nebola zistená žiadna taká skutočnosť, z ktorej by bolo možné vyvodiť úmysel žalovaného, zavádzať poslucháča, a i keď sa táto informácia týka zdravotného stavu, nevznieva znevažujúco a vzhľadom na pravdivosť jej podstatnej časti, nemožno považovať samotnú nepresnosť týkajúcu sa len toho, kedy žalobca absolvoval operáciu, za objektívne spôsobilú narušiť integritu a hodnotu osobnosti žalobcu. Žalobca ani nepreukázal žiadne konkrétne negatívne následky, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti s uvedením žalobcom namietaných výrokov v reportáži v jeho súkromnom, pracovnom alebo spoločenskom živote.

20. Pokiaľ ide o zverejnenie osobných údajov chránených zákonom, v tejto veci na základe podnetu žalobcu konal Úrad na ochranu osobných údajov SR, ktorý žalovanému uložil opatrenie na odstránenie nedostatkov a zároveň bolo začaté aj správne konanie vo veci uloženia pokuty za porušenie povinnosti ustanovenej zák. č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov. Takéto vybavenie podnetu žalobcu je určitým zadosťučinením pre žalobcu, slúžiacim na zmiernenie prípadných negatívnych následkov zverejnenia jeho osobných údajov chránených zákonom, avšak žalobca v konaní nepreukázal existenciu, ani takú závažnosť konkrétnych negatívnych následkov tohto konania žalovaného v niektorej oblasti jeho života, vyplývajúcu z intenzity alebo rozsahu, vzhľadom na ktorú by toto zadosťučinenie nebolo možné považovať za dostatočné.

21. Odvolací súd sa stotožnil preto so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže nepreukázal zníženie jeho dôstojnosti v značnej miere. Žalovaný zverejnením reportáže neprekročil medze vecnej a konkrétnej kritiky a možno ju považovať za primeranú čo do obsahu a formy, pretože neznižuje vážnosť a dôstojnosť žalobcu v očiach verejnosti, pričom žalobcom namietané výroky odvysielané v predmetnej reportáži, nie sú formulované výlučne ako skutkové tvrdenia objektívnej povahy, ale obsahujú aj hodnotiace úsudky, ktoré vyjadrujú názor toho, kto úsudok prednáša a ktoré požívajú z hľadiska slobody prejavu intenzívnejšiu ochranu ako tvrdenie faktov a pre ich akceptovateľnosť je preto postačujúce, ak majú určitý skutkový základ. Hodnotiace úsudky, ktoré predmetná reportáž obsahovala, vychádzali z dostupných a preukázaných informácií a podkladov, získaných z oficiálnych zdrojov.

22. Pokiaľ žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, neuviedol konkrétne, v čom toto nesprávne právne posúdenie podľa jeho názoru spočíva.

23. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybnili správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

24. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

25. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaný, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).